

مواد غذایی برای نیازمندان نبوده و فراهم کردن کمک‌های مالی و غذایی برای آنها روزبه‌روز هزینه بیشتری دارد. یمن و سوریه بیشترین بحران‌های گرسنگی ناشی از درگیری در منطقه را دارند.

روسیه و اوکراین روی هم رفته حدود ۲۶ درصد گندم و درصد بالای ذرت، روغن نباتی و جو از صادرات جهانی را تأمین می‌کنند، اما در بخش‌هایی از جهان، وابستگی به این مقادیر به مراتب بیشتر است. توجه به وضعیت اسفبار لبنان نشان‌دهنده تأثیر جنگ در اوکراین بر افزایش مشکلات موجود در امنیت غذایی یک کشور است. همزمان با درگیری ایالات متحده و سایر کشورهای ثروتمند با تورم بالاتر از حد انتظار طی سال گذشته، لبنان از سال ۲۰۱۹ با بحران اقتصادی ناشی از تورم شدیدی مواجه بوده، به این معنا که به دلیل افزایش قیمت مواد غذایی، هزینه‌های مردم بشدت از حقوق‌شان پیشی گرفته است و با کاهش یارانه نان، هزینه کالاهای اساسی روزانه از کنترل خارج شده است.

در واکنش به کاهش ذخایر، نانوایان از تولید محصولات پیچیده‌تری مانند مانوش (پیتزا لبنانی) و کروسان، به تولید نان‌های ساده و ابتدایی روی آورده‌اند. مشتریان در ازای پول خود مقادیر کمتری دریافت می‌کنند و وزن یک بسته استاندارد نان تغییر کرده است. قبلاً می‌گفتند باید ۹۰۰ گرم باشد اما بعد ناگهان ۸۵۰ و سپس ۸۳۰ گرم شد.

هرچند تأثیرات مستقیم جنگ بر کشاورزی اوکراین به روند جنگ وابسته است، اما وزیر کشاورزی این کشور اذعان داشت که احتمالاً سطح کاشت بهاره ذرت و سایر محصولات به نصف کاهش خواهد یافت. دسترسی به میلیون‌ها تن ذرت ذخیره‌شده در سیلوهای اوکراین - که بخش اعظم آن متعلق به بازارهای صادراتی است - دشوار است. بدتر از وجود احتمال تبدیل شدن مزارع به میدان جنگ، کشتی‌های تجاری در دریای سیاه مورد اصابت قرار گرفته و یکی از آنها نیز پیش‌تر غرق شده است.

با این حال، حتی با در نظر گرفتن سناریوهای دور از ذهن خاتمه سریع جنگ، عوامل دیگر دخیل در اقتصاد جهانی گویای این مطلب است که کاهش فشار ناشی از ناامنی غذایی امری بعید است.

ارتباط غذا و سوخت چیست؟

«کریس بارت» استاد دانشگاه کرنل که در مورد امنیت غذایی تحقیق می‌کند، می‌گوید: «ما فراموش می‌کنیم که بیشترین هزینه‌ای که مصرف‌کنندگان می‌پردازند، در واقع متعلق به همه اتفاقات و کارهایی است که پس از خروج یک کالا از مزرعه اتفاق می‌افتد. در سال گذشته بارت و همکارانش طی مطالعه‌ای که روی ۹۰ درصد از تولید غذای جهان انجام دادند، دریافتند که کشاورزان به طور متوسط تنها ۲۷ درصد نسبت به مصرف‌کنندگان برای غذای مصرفی خانه، هزینه می‌کنند. مطالعه دیگری نشان داد که قیمت جهانی نفت بر قیمت مواد غذایی در شرق آفریقا، عمدتاً از طریق هزینه‌های حمل‌ونقل تأثیر می‌گذارد. یعنی بیشتر هزینه‌های غذا - بویژه برای غذاهای صادراتی - پس از برداشت مواد غذایی و در مراحل فرآوری، تولید، ذخیره‌سازی، خدمات غذایی و حمل‌ونقل اتفاق می‌افتد و همه این مراحل نیازمند صرف انرژی است.

قیمت زغال سنگ، گاز طبیعی و برق در دهه‌های اخیر در بالاترین سطح خود قرار دارد، در حالی که قیمت نفت طی سال گذشته نزدیک به ۷۰ درصد افزایش یافته است. این امر در چندین مرحله از زنجیره ارزش غذایی، قیمت‌ها را افزایش داده و بر کشورهای مستقیمی از اوکراین یا روسیه وارد نمی‌کنند نیز تأثیر می‌گذارد. وضعیت در یمن، سوریه، سودان جنوبی و اتیوپی - که همگی با درگیری‌های داخلی و سطوح بالای ناامنی غذایی مواجهند - وخیم‌تر است. در سودان جنوبی بی‌ثباتی، سیل و آوارگی نیازهای مردم را در کشوری که اکثر جمعیت آن از ناامنی شدید غذایی رنج می‌برند، تشدید کرده، همچنین در اتیوپی جنگ دیگری با ایجاد محدودیت در ارسال کمک‌های بشردوستانه، شهرها را دچار قحطی کرده است. به گفته بارت، این کشورهای شرق آفریقا نسبت به کشورهای خاورمیانه با هزینه‌های حمل‌ونقل بالاتری روبرو هستند، بنابراین هزینه‌های بالای سوخت بسیار فراتر از جنگ، می‌تواند بر امنیت غذایی تأثیر بگذارد. با توجه به اینکه هزینه‌های بالای انرژی و تورم باعث گران‌تر شدن ارائه کمک‌ها شده، دولت‌ها باید با ادامه یا گسترش شبکه‌های ایمنی اجتماعی، اقداماتی را برای کاهش مقررات غیر ضروری که هزینه‌های تغذیه گرسنگان را افزایش می‌دهد، انجام دهند. مثلاً آژانس توسعه بین‌المللی ایالات متحده قانونی الزام آور وضع کرده که کمک‌های غذایی آمریکا باید از محصولات کشاورزان آمریکایی بوده و حداقل نیمی از آن باید با کشتی‌هایی با پرچم ایالات متحده حمل شود. تعلیق این مقررات در مورد کمک‌ها می‌تواند تا دو برابر باعث مقرون به صرفه‌تر شدن کمک‌های غذایی ایالات متحده شده و جان انسان‌ها را، هم در اوکراین و هم در خارج از مرزهای این کشور نجات دهد. غذا برای زندگی حیاتی است و گرسنگی چه در سطوح شخصی - خانواده‌ای که قادر به پرداخت هزینه غذا نیست - و چه در سطح اجتماعی ویرانگر بوده و می‌تواند منجر به از دست دادن انسجام اجتماعی، بی‌ثباتی سیاسی و افزایش درگیری شود. در دنیا غذای کافی برای همه وجود دارد، اما زمان و هزینه برای اطمینان از رساندن آن به افرادی که بیشتر به آن نیاز دارند، ضروری است.

خوراک محبوب مردم ژاپن قربانی جنگ اوکراین شد

ولی این بار وضعیت به قدری بد است که هیچ راهی برای جلوگیری از افزایش قیمت‌ها وجود ندارد.»

سوبا به غذایی ارزان معروف است که هم سرد و هم گرم سرو می‌شود. اغلب کارگران و دانش‌آموزان در مغازه‌های کوچکی که برای صرفه‌جویی صندلی هم ندارند، آن را تند تند هورت می‌کشند. مقدار اندک کالری، وجود ویتامین‌های مغذی و محتوای معدنی نودل‌ها، آنها را تبدیل به غذایی سالم هم می‌کنند. به علاوه گزینه‌های افزودنی مثل تمپورا و اضافه کردن برنج، هزینه بیشتری دارند. او می‌گوید: «حالا با وجود این جنگ، هزینه واردات گندم سیاه هم بالا رفته است.»

طبق گفته انجمن سوبای ژاپن، به رغم ارجح و قرب زیاد سوبا در این کشور، ژاپن در سال ۲۰۲۰، تنها ۴۲ درصد مایحتاج گندم سیاه اش را تولید کرد.

این اختلاف با واردات از روسیه، که به گفته وزارت کشاورزی سومین منبع تأمین گندم سیاه در سال ۲۰۱۸ بوده است، جبران می‌شود. در سال ۲۰۲۱ روسیه با رد کردن چین به مقام دوم دست یافت و تا ماه فوریه، مقام اول شد. سپس به اوکراین حمله کرد، به موج افزایش قیمت محصولات افزود. آن هم وقتی که بین ژاپن به کمترین ارزش خود در ۲۰ سال گذشته سقوط کرد. علاوه بر همه اینها، تحریم‌ها و سختگیری‌ها علیه نظام بانکی روسیه، که مسکو را از امور مالی بین‌المللی اخراج کرده است، تسویه حساب‌ها را دشوارتر کرده است. بنابراین شاید خوردن سوبا در مغازه‌های ارزان قیمت سخت شود.

رویترز

بزودی قیمت پرس‌های نودل سوبای ارزان برای اولین بار در حدود یک دهه، افزایش پیدا خواهد کرد، چرا که افزایش هزینه‌ها و حمله روسیه به اوکراین، عوارض ناخوشایندی بر نودل گندم سیاه مورد علاقه ژاپنی‌ها گذاشته است. به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین غذاهای ژاپنی - که برای خوش‌بمینی در شب سال نو خورده می‌شود - بخش زیادی از گندم سیاه نودل از روسیه می‌آید. روسیه اولین تولیدکننده گندم سیاه در جهان است و بی‌ثباتی و اختلالات در حمل و نقل، روند تأمین آن را با مشکل روبه‌رو کرده است. این مسأله دردی بر دردهای صاحبان مغازه‌های سوبافروشی مثل ایشیه‌ها اضافه کرده که همین حالا هم لطمه خورده‌اند، چرا که موج جهانی افزایش نرخ محصولات با سقوط ارزش ین همراه شده و قیمت‌ها را بالا برده است.

سس سویا، آرد، سبزیجات لازم برای تزئینات تمپورای روی غذا و حتی ماهی مورد نیاز سوپ، همه افزایش قیمت داشته‌اند. ایشیه‌ها در مغازه کوچکش، جلوی خمره‌های آبی که بخار می‌کنند، می‌گوید: «تأمین‌کننده‌ها هر کاری از دستشان برآمد انجام دادند،